

ZPRAVODAJ

ČESKÉ RADY ČESKO – RUSKÉ SPOLEČNOSTI, o. s.

PROSINEC 2008

Zasedání České rady v roce 2008

V letošním roce se uskutečnily dvě schůze České rady Česko – ruské společnosti, a to 2. června a 8. prosince 2008.

Na červnovém zasedání byli členové informováni o aktivitách prvního pololetí 2008: o akcích uskutečněných u příležitosti 30. výročí letu V. Remka do vesmíru, o šachovém turnaji kosmonautů a zřízení Ceny Česko – ruské společnosti, o podílu ČRS na akcích u příležitosti 53. výročí osvobození, o průběhu festivalu ARS POETICA, o přípravě ozdravných a edukačních pobytů 2008 a Letní školy ruského jazyka a schválili výsledky hospodaření za rok 2007 a vyúčtování účelových dotací. S potěšením bylo konstatováno, že byla ustavena Krajská rada Pardubického kraje a že všechny navržené akce

ČRS byly zařazeny do kalendáře Evropského roku mezikulturního dialogu.

V závěru se uskutečnila vernisáž ilustrací a kostýmních návrhů Michaila Romberga.

V prosinci byly projednány výsledky ozdravných a edukačních pobytů, Letní školy ruského jazyka, Diskusního setkání Rusko dnes ve Zlonicích, X. přehlídky dětských souborů a informace o prezentaci Slovníku rusko-českých literárních kontaktů a o schůzce představitelů ČRS s radou vyslance Ruské federace v ČR Olegem Lušnikovem i o práci Asociace absolventů ruských (sovětských) vysokých škol. Byl schválen Plán aktivit a rozpočet České rady na rok 2009.

Gogol a výtvarné umění

V roce 2009 si připomeneme 200. výročí narození ruského prozaika a dramatika Nikolaje Vasiljeviče Gogola. Jeho dílo významně ovlivnilo naši kulturu – literaturu, divadlo i film, zajímavé jsou také výtvarné inspirace jeho dílem. Gogolovy knihy u nás od začátku 20. století vycházely často s ilustracemi těch nejlepších výtvarníků. Tím prvním byl známý ilustrátor Starých pověstí českých, Věnceslav Černý, který v roce 1909 pořídil zajímavý doprovod ke knize Gogol mládeži obsahující výběr povídek z Večerů na dědině poblíž Dikaňky, Mirgorodu, Petrohradských povídek a ukázky z Mrtvých duší.

Gogolovy knihy ilustrovali také Cyril Bouda, Vlastimil Rada, Jan Zrzavý, František Tichý, Adolf Born, nebo Vladimír Tesař, ale nejvíce se jeho dílem zabýval výtvarník ruského původu Michal Romberg. K Mrtvým duším vytvořil více jak 800 ilustrací, z nichž většinu vystavil v roce 1943 v Umělecké besedě. Právě díky této výstavě byl při-

Prof. M. Zahrádka a velvyslanec A. Fedotov.

jat za jejího člena. Knížně vyšly tyto ilustrace v roce 1947 a 1948 a další, ve zcela jiném výtvarném pojetí v roce 1969 a 1985. Romberg ilustroval Petrohradské povídky, Tarase Bulbu, Portrét a z mnoha desítek jeho ilustrací ke knize Mužický dekaméron by se mohly vybrat ilustrace k Večerům na samotě u Dikaňky či Mirgorodu. Byl autorem výpravy her Revizor, Ženitba i Hráči.

Slovník Rusko-českých literárních vztahů

Opravdovou výjimkou v české kultuře dneška se stala prezentace „Slovníku rusko-českých literárních vztahů“ (autor prof. PhDr. Miroslav Zahrádka, DrSc. a kol.), kterou předznamenala slova velvyslance Ruské federace v ČR Alexeje Fedotova. Neobyčejně záslužné dílo, obsahující kromě úvodu 355 autorských hesel, seznam více jak 200 českých překladatelů se jmény spisovatelů, které překládali a seznam zkratek. Každé autorské heslo je téměř vyčerpávající a obsahuje kromě literatury i recenze, televizní inscenace, rozhlasové pořady a další literární útvary. Autorské heslo bylo vytvořeno jenom u spisovatelů, jimž u nás vyšly nejméně tři české knižní tituly. U velmi známých autorů, jako je např. Tolstoj, Dostojevskij, Čechov, Gorkij a dalších slovník uvádí údaje jenom výběrově. Jsou tu zahrnuti spisovatelé od 18. století do roku 2006, a to autoři různých žánrů, včetně dětské literatury. Často i dříve nepřipomínaných. Slovník má přes 300 stran výhradně textových a je v pevné vazbě. Je určen zejména studentům a zájemcům o ruskou literaturu ve vztahu k české kultuře v nejširším smyslu. Velkou zásluhu na vydání záslužného díla má kromě vedoucího autorského kolektivu, především předseda České asociace rusistů Mgr. Jiří Klapka a vydavatelé OFTIS Ústí nad Orlicí za podpory Česko – ruské společnosti. Vydání slovníku finančně podpořila firma DOSTAV Praha.

Tato zcela výjimečná kniha, zrozená z nadšení a nesmírného zaujetí velkého počtu českých rusistů se u naší veřejnosti setkala s takovým zájmem, že za půl roku od prezentace byla zcela vyprodána.

Text a foto Zdeněk Hrabica

Slavnostní křest se uskutečnil pod patronátem J. E. Alexeje Fedotova, velvyslance Ruské federace v ČR, v reprezentačních prostorách Velvyslanectví Ruské federace, dne 17. června 2008.

Plášť – ilustrace M. Romberg.

RÁMCOVÝ KALENDÁRNÍ PLÁN AKTIVIT ČESKÉ RADY ČESKO – RUSKÉ SPOLEČNOSTI, o. s., NA ROK 2009 (schváleno Českou radu ČRS, o. s., dne 8. 12. 2008)

Česko – ruská společnost, o. s., v souladu se svým Zaměřením činnosti bude v roce 2009 orientovat své aktivity na oblast kulturní, vzdělávací a humanitární. Usilovat budeme především o přitažlivější nabídku aktivit, oslovující širší veřejnost, zejména pak mládež.

Bude se podílet na rozšiřování znalostí ruského jazyka, na vytváření podmínek pro rozvoj a navazování mezinárodních kontaktů krajů, měst, institucí a podnikatelských subjektů zejména s partnery v Rusku, ale i na Ukrajině, v Bělorusku, na Slovensku i na podpoře turistiky, např. tématické poznávací zájezdy.

Rozšiřovat budeme možnosti účasti Společnosti na vícestranných aktivitách věnovaných zejména projektům Evropské unie a Ruska a aktuálním tématům česko-rusko-evropsko-unijních vztahů.

Budeme se podílet na projektech zaměřených na česko-ruské, ale i běloruské, slovenské a ukrajinské umělecké, vědecké a humanitární kontakty. Aktivizovat chceme přitom zejména spolupráci s českými kulturními zařízeními, s Ruským střediskem vědy a kultury v Praze (RSVK), Velvyslanectvím RF v ČR, Velvyslanectvím ČR v RF, Českou asociací rusistů (ČAR), Ruskou tradicí, Asociací absolventů ruských (sovětských) vysokých škol, Společností L. Svobody ad. partnery v ČR. Konkrétní společné kulturní projekty budou upřesněny se zahraničními partnery: zejména Mezinárodní asociace pro podporu kultury se sídlem v Moskvě (MASK), nezisková organizace *Mir kultury* (NOMK), Společnost přátel České republiky v RF (SPČR) ad. nevládní organizace.

Budeme se podílet na práci s ruskými krajany žijícími v ČR s cílem napomáhat formování společného multikulturního myšlení a citění. Navázat chceme konkrétní součinnost s českými krajany v RF a budeme pokračovat v tradiční spolupráci s krajskými organizacemi na Ukrajině, Chorvatsku, příp. dalšími.

V roce 2009 si připomeneme 200. výročí narození Nikolaje Vasiljeviče Gogola – při této příležitosti plánujeme uskutečnit řadu aktivit, včetně akcí pro děti a mládež. Bude pokračovat naše záštita nad retrospektivní výpravou Alexeje Peška napříč Ruskou federací.

V humanitární oblasti a v rámci podpory presentace české kultury v zahraničí budeme nadále pořádat ozdravné a edukační pobyty pro děti z oblastí postižených černobylskou havárií a pro děti českých krajanů (granty Ministerstva zdravotnictví ČR a Ministerstva zahraničních věcí ČR), budeme se snažit o zís-

kávání prostředků od sponzorů k pořádání dalších pobytů.

Organizace Společnosti budou – ve spolupráci s partnery – věnovat pozornost účastníkům II. odboje, podílet se na péči o hroby a památníky osvoboditelů i na přípravě akcí u příležitosti výročí vítězství nad fašismem ve II. světové válce a Karpatsko-dukelské operace (65. výročí).

Budeme pokračovat v transformaci organizační struktury Společnosti, zejména s cílem dokončit vytváření krajských rad.

I v roce 2009 se budeme ucházet o granty vypisované státními orgány, nevládními institucemi, krajskými úřady a místními zastupitelstvy, budeme navazovat kontakty s dalšími partnery, zejména s kulturními a vzdělávacími zařízeními, sportovními kluby a podnikateli.

LEDEN

- koncert – pravoslavné novoroční svátky – ve spolupráci s ČAR
- 5. Mezinárodní konference Dialog kultur (ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové 21.–22.1.2009)
- Zahájení festivalu Ruských pohádek v rámci Andersenových večerů v knihovnách

ÚNOR

- okresní přehlídky 42. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník
- Zahájení cyklu putovní výstavy Pohádkový svět Michaela Romerga (zámek Trmice)
- Festival OKNA DO RUSKA (spolupráce s portálem i-ru.cz, únor až duben)

BŘEZEN

- 11. ročník mezinárodního šachového turnaje mládeže čtyřlenných družstev „Turnaj kosmonautů“ (Praha, podíl na zajištění)
- Vědecká konference mladých rusistů – ve spolupráci s ČAR a PedF UK Praha
- účast na tématickém zájezdu na zasedání Evropského parlamentu, ve spolupráci s poslancem EP V. Remkem

DUBEN

- konverzační soutěž v ruském jazyce – zabezpečení celostátního kola ve spolupráci s ČAR a MŠMT ČR
- Mezinárodní konference u příležitosti 200 let narození N.V. Gogola (ve spolupráci s Masarykovou univerzitou Brno)
- otevření výstavy N.V. Gogol v díle Michaela Romerga na Velvyslanectví ČR v Moskvě (podíl na přípravě)
- „Burza nápadů“ – setkání představitelů regionálních rad k výměně zkušeností z kon-

krétní kulturní a humanitární činnosti

- regionální přehlídky 43. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník

KVĚTEN

- celostátní přehlídka 43. ročníku festivalu ARS POETICA – Puškinův památník (15. 5. 2009)
- koncerty a další akce k 64. výročí osvobození – v Praze a dalších místech ČR s využitím ruských souborů v rámci festivalu Dialog kultur (společně s NOMK a MASK)
- Kocianova houslová soutěž (51. ročník mezinárodní soutěž mladých interpretů, podíl na přípravě)

ČERVEN

- mezinárodní přehlídka ARS POETICA
- vystoupení ruského divadelního souboru na Divadelním festivalu Evropských regionů v Hradci Králové (součinnost při propagaci, event. při využití v dalších místech (České republiky)
- koncert věnovaný souboru Alexandrovců (Pražská městská rada pod záštitou české rady)
- vlastivědný pobyt pro děti českých krajanů z Chorvatska (pro Svaz Čechů v Republice Chorvatsko)

ČERVENEC

- Letní škola ruského jazyka pro studenty českých středních škol (společně s RSVK, dva turnusy, červenec–srpen)
- ozdravné pobyty dětí krajanů z oblastí postižených černobylskou havárií (červenec–září) – realizace grantu MZd ČR v pověřených organizačních jednotkách
- ozdravné pobyty dětí z černobylské zóny (Bělorusko, RF, Ukrajina) realizované na základě sponzorských darů v pověřených organizačních jednotkách (červen–září)
- edukační pobyty dětí českých krajanů (realizace grantu MZV ČR, resp. zakázky krajských spolků v pověřených organizačních jednotkách, červen–srpen)

SRPEN

- festivaly 79. Jiráskův Hronov a 14. Trstenický faun (součinnost při zajištění ruského studiového divadla, lektorů, seminářů o ruském divadle, propagaci a při jeho event. využití v dalších místech ČR)

ZÁŘÍ

- Mezinárodní konference XX. olomoucké dny rusistů (2.–4. září 2009, podíl na přípravě a výstava Ruské téma v tvorbě M. Romerga)
- účast na tématickém zájezdu na zasedání Evropského parlamentu, ve spolupráci s poslancem EP

ŘÍJEN

- 15. celostátní rusistický seminář – ve spolu-

práci s ČAR a Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy Praha

LISTOPAD

• studentská vědecká konference mladých slavistů – ve spolupráci s ČAR a PedF UK

PROSINEC

• vánoční koncert – ve spolupráci s RSVK, ČAR, Ruskou tradicí a Asociací absolventů ruských (sovětských) VŠ

PRŮBĚŽNĚ

• schůze České rady (2× ročně)
• schůze výkonného výboru České rady – dle potřeby (zpravidla 1x za čtvrt roku)

- schůzky sekcí a pracovních skupin České rady – dle potřeby
- vyhodnocování, kontrola a vyúčtování poskytnutých dotací, příspěvků a darů – dle podmínek poskytovatele
- vydávání Zpravodaje České rady (minimálně 4 čísla)
- pravidelná aktualizace webové stránky České rady
- tématická diskusní setkání
- vydání a prezentace rusko-české verze knihy *Zlatá brána otevřená* s ilustracemi Adolfa Zábranského
- postupné uspořádání archivu Společnosti, dostupných materiálů k česko-ruským

vztahům (např. literární pozůstalosti překladatelky z ruského jazyka a básnířky PhDr. Hany Vrbové) s případným využitím při výstavce

- putovní výstava ilustrací a scénických návrhů Michaela Romberga („Pohádkový svět“ a „Ilustrace N. V. Gogola“)

Tento kalendářní plán bude průběžně doplňován o další akce pořádané ve spolupráci s ČAR, Ruskou tradicí, Asociací absolventů ruských (sovětských) VŠ, MASK, NOMK, RSVK, zastupitelskými úřady a dalšími partnery. Akce budou připraveny ve spolupráci a dle možností partnerů.

Přehlídka pěveckých a tanečních souborů podesáté

Jubilejní X. mezinárodní přehlídka dětských pěveckých a tanečních souborů proběhla za hojné účasti veřejnosti ve dnech 3.–5. listopadu 2008 v Divadle Antonína Dvořáka v Příbrami, ve Společenském centru v Rožmitále pod Třemšínem a v Divadle Jaroslava Vrchlického v Lounech.

Spokojeným divákům se představilo celkem 6 kolektivů z Ruské federace a České republiky. K těm, co zaujaly nejvíce, patřil beze sporu taneční soubor Vorožděníje z Moskvy, jehož vystoupením, do něhož zařadil i české skladby, vyvrcholil i tradiční Galakonzert.

Přehlídku na počest 90. výročí vzniku samostatného československého státu uspořádaly Česko – ruská společnost a Divadlo A. Dvořáka za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR, Středočeského kraje a města Příbram.

Nechce se ani věřit, že je to už deset let, co se podařilo uskutečnit nápad příbramské okresní rady naší Společnosti a k tvůrčímu setkání se poprvé sešly naši a zahraniční mladí interpreti, aby navázali kontakty, vyměnili si zkušenosti a předvedli svůj talent naší veřejnosti.

Přehlídka se postupně profilovala, během krátké doby se stala neodmyslitelnou součástí kulturního života města Příbram.

Záhy však překročila její hranice a zahraniční i domácí kolektivy jsme mohli přivítat i v Rožmitálu pod Třemšínem a v Lounech a v některých letech i v Bludově, Brně, Březnici, Českém Krumlově, Dobříši, Hvozděanech, Chrašticích, Milíně, Ostravě, Praze, Sedlčanech a Rokycanech.

Během deseti ročníků se uskutečnilo celkem 67 koncertů, které navštívilo téměř 22 tisíc diváků. Těm se v průběhu deseti let představilo celkem 97 souborů ze sedmi zemí: především z Ruské federace, ale i z Běloruska, Bulharska, Německa, Polska, Slovenska, Ukrajiny a samozřejmě i naše domácí soubory. Z nejvzdálenějších míst k nám zavítaly pěvecký soubor Magnificat z Ulan-Ude (hlavní město Burjatské autonomní republiky) a taneční studio

Plastilin ze západosibiřského města Tomsk.

Úctyhodný je i počet českých skladeb, které zahraniční soubory díky přehlídce zařadily do svého repertoáru. U tanečních souborů převažovaly polky: Smetanovy a Vejvodova Škoda lásky, u pěveckých kolektivů pak písňové sbory Smetanovy a Dvořákovy, ale i lidové písně, nejčastěji „Tancuj, tancuj“, „Kdyby byl Bavorov“, „Červený šátečku“, ale i některé soudobé populární písně, jako např. „Lady karneval“ z repertoáru K. Gotta. Řada hostujících kolektivů překvapila i tím, že k provedení českých skladeb si pořídila české kroje.

Kromě koncertů se každoročně uskutečnila neformální setkání členů hostujících i domácích kolektivů, společné diskotéky, tvůrčí dílny a další pracovní setkání uměleckých vedoucích. Pro zahraniční účastníky byl navíc připraven pestrý doprovodný program – prohlídka kulturních a historických památek.

To vše vytvářelo prostor ke vzájemnému poznávání dětí z různých zemí, navázání kontaktů, které často přerostly v osobní přátelství, k výměně zkušeností z umělecké činnosti, k výměně kulturních hodnot i k propagaci české kultury a šíření dobrého jména naší republiky v zahraničí.

Za příznivými výsledky této mezinárodní akce stojí obětavá práce celého týmu jednotlivců a institucí, kterým patří upřímné poděkování. Především jde o kolektiv místní rady Společnosti v Příbrami. Dále pak o Divadlo Antonína Dvořáka v Příbrami, město Příbram a jeho odbor kultury, 3. školní jídelnu při 7. ZŠ Příbram, která k plné spokojenosti účastníků zajišťovala jejich stravování. Ocenění patří i všem dalším partnerům, kteří se na přípravě a realizaci přehlídky i jejího doprovodného programu podíleli, jakož i poskytovatelům účelových dotací – Ministerstvu zahraničních věcí ČR, Středočeskému kraji a městu Příbram, ale i dalším městům a obcím, v nichž se přehlídkové koncerty uskutečnily.

Klatovy – Polevskoj v roce 2008

Vedle tradiční činnosti klatovské Společnosti – jako je péče o památníky, pietní akty, spolupráce s Generálním konzulátem v Karlových Varech se v roce 2008 podařilo navázat kontakty se ZŠ v Pláničkově ulici, kde od nového školního roku začala výuka ruského jazyka, kterou navštěvuje 24 dětí. Potěšitelné je, že podle provedeného průzkumu má o tuto výuku velký zájem i řada dalších dětí. Učitelům této školy jsme poskytovali různé materiály a informace o Ruské federaci, zejména o našem partnerském městě Polevskoj.

V září 2008 navštívila Českou republiku 11členná skupina náčelníků dopravní policie ze všech okresů Sverdlovské oblasti. Při prohlídce Prahy jsme je provázeli po pamětihodnostech a besedovali s nimi. Právě v oblasti česko-

ruských partnerských vztahů byla naše činnost nejin-
tenzivnější. Za posledních tři roky, od obnovení našich kontaktů s partnerským městem Po-

levskoj, došlo v letošním roce k celé řadě událostí, z nichž je nutné vyzdvihnout třídenní pobyt 35členného dětského folklorního souboru Pervocvet v našem okrese. A jejich nezapomenutelné vystoupení pro naši veřejnost. Účast předčila všechna očekávání a do nabitého sálu hotelu Rozvoj se mnoho diváků vůbec nedostalo. Souboru jsme během jeho pobytu ukázali pamětihodnosti Klatovska, navštívili Šumavu a ukázali jim velikonoční zvyky a výstavy.

Další významnou akcí byl červnový pobyt delegace naší společnosti v Polevském. Přijetí nejvyššími představiteli města, setkání s občany, mládeží i malými dětmi, exkurze v závodech a večery družby jen podtrhly

upřímný oboustranný zájem o rozvoj a upevnění přátelství mezi našimi městy, ale i firmou a institucí. Počátkem července pak zajistila naše společnost 10denní pobyt sedmi dětí a vedoucího z Polevského na letním dětském táboře, který se uskutečnil v rekreačním zařízení Kamzík na Šumavě v Železně Rudě-Špičáku. Během jejich pobytu jsme jim zajišťovali celou řadu zajímavých exkurzí a akcí kulturního a sportovního charakteru, včetně návštěvy Prahy, Plzně, Klatov, Sušice a celé Šumavy. Velmi pěkné pak bylo navazování přátelství mezi dětmi obou našich měst. Při zajišťování všech akcí nám pomáhají i sponzoři a to buď firmy, tak samotní členové naší společnosti, popř. ostatní občané.

Mezi hlavní události roku 2008 pak patřila návštěva oficiální delegace města Klatovy v čele se starostou města panem Rudolfem Salvetrem ve městě Polevskoj, která se uskutečnila začátkem října. I oni byli velmi srdečně přijati na všech úrovních, včetně přijetí ve Sverdlovské Dumě v Jekatěrinburgu. Přivezli návrh programu navázání partnerských vztahů, který již projednalo zastupitelstvo našeho města a vyslovilo souhlas s těmito návrhy. Po upřesnění z naší strany bude počátkem příštího roku tato smlouva v partnerských vztazích podepsána. To by znamenalo velmi pozitivní možnosti i pro činnost naší společnosti v okrese.

Vedle těchto hlavních událostí byla rozvíjena bohatá dopisovatelská činnost jak dospělých, tak mladých lidí, zejména elektronickou poštou, došlo k návštěvám některých představitelů města Polevskoj v Klatovech v rámci jejich léčebného pobytu v ČR. Objektívni informace z pobytu v Ruské federaci jsme pak dále předávali při různých diskusních setkáních i prostřednictvím našeho regionálního tisku.

Z dopisu dr. Františka Strnada, předsedy Česko-ruské společnosti v Klatovech, kráceno

Diskusní setkání 2008

V průběhu roku 2008 se za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR uskutečnila řada Diskusních setkání k aktuálním otázkám. Byly to například:

- dva kulaté stoly k dílu Michaila Romberga (Brno 18. 6. 2008 „M. Romberg: malíř chrámových fresek a ilustrátor“, Brno 19. 6. 2008 „M. Romberg: divadelní výtvarník“) – obě akce mapující dílo ruského emigranta, vynikajícího ilustrátora a dlouholetého vedoucího katedry scénografie pražské DAMU se setkaly s velkým ohlasem u kulturní veřejnosti – vystoupili zde představitelé Masarykovy univerzity např. prof. dr. Danuše Kšicová, DrSc., doc. dr. Jarmila Krystýnková, CSc., ale i umělci – Jaromír Vavroš, Ljubov Vondroušková, Stanislava Losová, Kateřina Dvořáková se souborem Sudaruški a další, včetně představitelů generálního konzulátu RF v Brně. Moderoval Jirí Klapka.

Recitují L. Vondroušková a J. Klapka.

- diskusní setkání s vedoucí katedry literatury Univerzity Krasnojarsk (RF) prof. dr. Galinou M. Šlonskou, DrSc. (Praha 17. 9. 2008) – bylo věnováno rusko-českým literárním vztahům historii i perspektivám. Zúčastnili se jej čeští literární vědci z většiny našich univerzit včetně vedoucích kateder (dr. R. Hříbková, dr. J. Sováková, doc. dr. C. Kučera), doc. dr. V. Krestovský, dr. J. Vávra, a další představitelé Česko-ruské společnosti i České asociace rusistů.

- diskusní setkání o současném Rusku za účasti představitelů všech krajů ČR se uskutečnilo ve dnech 3.–5. 10. 2009 ve Zlonicích u Čerčan. Se svými zkušenostmi zde vystoupili politologové, vědci, umělci, učitelé a také novináři, např. A. Mitrofanov, prof. dr. E. Kollárová, prof. St. Jelínek, dr. N. Rajnochová, dr. J. Kosticová a další. Součástí byla i výtava děl Michala Romberga.

K přečtení není ani nápis azbukou...

Rozhovor s Jiřím Klapkou zejména o Puškinově památníku, který neztratil dech jako prostrělená harmonika

■ *Jak a kdy jste se dostal vy osobně k Puškinovu památníku?*

K zájmu o ruskou kulturu a Puškinův památník mě přivedlo vlastně to, že pocházím z Dejvic. Někteří moji kamarádi měli ruské babičky, které do Prahy přišly buď jako ženy legionářů, nebo v takzvané první vlně ruské emigrace. V tom případě měli často i ruské dědečky. Některé z dámy se přátelily s mojí babičkou, navštěvovaly se a já v jejich rodinách poznával jinou, neoficiální ruskou kulturu. Setkával jsem se s jemnou, kultivovanou pozorností, vzdělaností, neokázalou pohostinností, slavením pravoslavných svátků, besedami o literatuře, výtvarném umění, hudbě a také se starými deskami s písněmi, ve kterých zněly silné city – nostalgie i temperament, jak říkal klasik – obloha věčně modrá a vášně věčně krvavé... A také jsem zpíval a recitoval a pár let vedl divadelní soubor Iris. Jedním z úspěšných představení byla například inscenace na motivy starého ruského textu Balada o Vasiliji Zlatovlasém, kralevisi České země, který objevila a do češtiny přeložila prof. Sv. Mathauserová...

Na Puškinově památníku mě zaujalo to, že jde o recitační a pěveckou soutěž v ruštině, se zachováním českého přirozeného projevu. Interpreti Puškinova památníku na jednu stranu pracují s původními texty v autorově rodném jazyce, ale na druhou stranu je přetavují a sdělují divákům optikou své vlastní mentality, českého naturelu, českého způsobu interpretace témat. A český přístup k interpretaci je skutečně v mnohém odlišný než přístup ruský. Takzvané ruské patetické „kolečko“ je pro českého recitátora nepřirozené. Pozoruhodné také bylo, že některá vystoupení na Puškinově památníku byla nastudována současně v ruštině i v českém překladu. Je tedy možné vnímat a porovnat dispoziční, možnosti, odlišnosti a malebnost obou jazyků, což také není bez zajímavosti...

■ *Všiml jsem si, že větší část interpretů Puškinova památníku pochází z moravských krajů...*

Vážený příteli, po všechna ta léta co mám potěšení se s Puškinovým památníkem setkávat, na tom byla Morava vždycky lépe než Čechy!

■ *Kdy byl vlastně první ročník?*

Ve školním roce 1966–67. Puškinův památník je nejstarší interpretační soutěž v cizím jazyce v Evropě. Má nepřetržitou tradici již čtyřicet dva roky! Shodou okolností, ve stejnou dobu, kdy u nás vznikl Puškinův památník, byla v Paříži založena Mezinárodní asociace ruštinářů (MAPRJAL). Hned nato

byla založena jako profesní organizace také Česká asociace ruštinářů (ČAR), která se později přejmenovala na Českou asociaci rusistů...

Puškinův památník nebyl založen na něčí pokyn, dokonce ani na něčí přímý popud. Přirozeně se vyvinul z lidových kurzů ruského jazyka, organizovaných SČSP, jejichž součástí byla i interpretace literatury a písní v ruštině. Stalo se tomu nejprve na Slovensku v podobě okresních kol, později krajských kol. V roce 1967 tato soutěž dostala i svoje kolo celostátní... Rok 1967 byl vůbec rokem eskalace ruské kultury ve světě i u nás. Například v populární hudbě byly hity nové úpravy písní: Stěnka Razin – Karneval, Dorogoj dlinnoju – Mládí už je to tam, nebo slavná Becaudova píseň á la Rus – Nathalie. Divadlo Rokoko mělo na programu Rokokokoktejl v ruštině. A možná si

vzpomenete na píseň Harmonika, se kterou vyhrála Marta Kubišová v roce 1968 Bratislavskou lyru:

*„Už nikdo neví, kdo ji hýčkal na rukou
Chlubil se její perletí
K přečtení není ani nápis azbukou
Kdopak ví, kdo písně na ní skládal.*

*O jamách vodách, které cestu zaplaví
O lidech dobrých i zlých
O duši, která věčným steskem bolaví
O bílých křížích na polích,*

*Harmonika v křoví doznívá
Ztratila už dech
už se jenom větrem zachvívá
Prostrělený měch.“*

■ *Kdybyste se setkal se čtrnáctiletým klukem, který se učí rusky, a který se pravidelně účastní soutěží uměleckého přednesu, ale o Puškinově památníku nemá tušení – co byste mu vybral?*

Nevybral – nabídl. Požádal bych jej, ať mi přednese něco svého, oblíbeného a pak si zkusil otipovat, co by mu bylo blízké, milé, co by jej zaujalo – lyrika nebo veselý text, něco rytmičtějšího, nebo spíš drsnější próza, jestli by to byly absurdní Charmovy verše, nějaký Puškin či Gogol... Nebo jestli je ten

kluk více zpěvák než recitátor a zaujala by jej třeba kozácká balada nebo něco z repertoáru Bulata Okudžavy...

■ *A kdyby se Vás zeptal, proč je má recitovat v ruštině a ne v českém překladu, když je Čech?*
Asi bych mu ukázal poslední vydání Evžena Oněgina, které se nám v loni podařilo vydat jako zrcadlo, dvojjazyčně... Ať si to zkusí přečíst nejdřív v ruštině, a pak v překladu. Ten překlad je skvělý. Pořídil jej jeden z našich nejlepších překladatelů Milan Dvořák. Nicméně: originál drahokam, překlad, Milane promiň, sklíčko pouhé. Zkrátka a dobře, dal bych tomu chlapci toto k přečtení a věřím, že by si odpověď našel sám!

■ *Víte o tom, že by existovala podobná soutěž, zabývající se jinou jazykovou oblastí?*

Děkuji Vám za tuhle otázku! Když byl před několika lety Rok evropských jazyků, navrhl jsem v komisi Ministra školství ČR, organizovat podle našeho modelu i další umělecké přehlídky – Shakespearův památník, Goethův památník a tak podobně... A skutečně

se to tenkrát podařilo. V západočeském kraji to byla přehlídka ve více jazycích a recitovalo se dokonce i v latině! Přehlídka, ale neměla dlouhého trvání. Nechyběli ani tolik entuziasté, jako spíše finanční prostředky... Nám se ale podařilo naši přehlídku uskutečnit i na mezinárodní scéně. Vyvezli jsme už české recitátory např. do Rakouska, Německa, Polska, či Španělska kde se recitovali společně s ruskými přednášejícími interprety z mnoha zemí

Evropy. Před dvěma lety jsem byl na světovém kongresu rusistů v Číně, kde jsem promítl záznam z naší přehlídky a navrhl uspořádat mezinárodní setkání. Slovo dalo slovo a toto setkání se minulý týden (květen 2008 – pozn. autora) uskutečnilo v Petrohradu!

■ *Komu se podle Vás nejvíc daří?*

Mě se nejvíce líbí Slováci, Poláci a Bulhary.

■ *Má podobná interpretační soutěž v ruštině svoji tradici i někde jinde mimo oblast tzv. bývalého východního bloku?*

Tradici ne. Objevily se jednotlivé ročníky například ve Francii, Španělsku, Itálii nebo v Rakousku, ale tradicí to nazvat nelze. My o ní můžeme hovořit díky našim pedagogům, divadelníkům, zázemí, které měla ve Společnosti přátel – dnes Česko – ruské společnosti a také dlouholeté finanční i morální podpoře Ministerstva kultury ČR. Ostatně, když se ohlédneme, česká kultura se kulturním vlivům jiných národů nikdy nebránila. Proto je dobře, že Praha má Dům národnostních kultur. A festival ARS POETICA – Puškinův památník je jednou z akcí, která zájem o poznávání vysoce inspirativní kultury propaguje.

*Luděk Horký, Amatérská scéna 3/08
(kráceno)*

Nový generální konzul Ruské federace v Brně

V září 2008 ukončil svou misi v ČR generální konzul Ruské federace v Brně Viktor Ivanovič Sibilev. Během svého působení byl nápomocen při rozvíjení česko-ruských obchodních, kulturních i humanitárních vztahů. Máme v živé paměti jeho osobní a přátelský přístup ke všem partnerům, rádi na něj vzpomínáme jako na milého hosta řady přednášek, „večerů u samovaru“, regionálních kol přehlídky Ars Poetica a dalších kulturních pořadů naší Společnosti. V další práci mu přejeme hodně úspěchů. Novým generálním konzulem RF v Brně byl jmenován Valerij Vladimirovič Dergačev.

Brněnský generální konzulát RF vykonává působnost ve vztahu ke krajům Jihomoravskému, Zlínskému, Vysočina, Olomouckému a Moravsko-slezskému.

Zájem o ruštinu roste...

...potvrzuje to i druhý ročník Letní školy ruského jazyka, který proběhl v Hrachově u Příbrami – tentokrát již ve dvou turnusech, a to od 6. do 20. července a od 20. července do 3. srpna 2008. Přijelo celkem 59 účastníků.

Narozdíl od loňského ročníku se letošní prázdninové školy zúčastnili nejen studenti českých středních škol, ale i jejich vrstevníci z Ruské federace (prvního turnusu z partnerského města Příbrami – z Čechova a druhého středoškolských studentů z Petrohradu).

Účast ruských studentů přispěla nejen ke zefektivnění jazykového tréninku, ale i ke změně koncepce této akce. Studenti z Čechova totiž projeví zájem naučit se základy jazyka svých hostitelů. A tak se již první den *Letní škola ruského jazyka* změnila na *Letní školu ruského a českého jazyka*.

V dopoledních hodinách probíhala výuka ruského, resp. českého jazyka, odpoledne a večery byly vyhrazeny promítání filmů, nácviku ruských, resp. českých písní, společným prázdninovým a relaxačním aktivitám, jako jsou koupání v místním romantickém bazénu, sportovní hry, diskotéky apod.

Program byl doplněn i několika poznávacími exkurzemi a výletem do Dětského tábora Velvyslanectví RF v ČR v Posázaví.

Prázdninové setkání našich a ruských studentů mělo jednoznačný úspěch. Nejen v rovině edukační, ale i mezilidské. Příbramští účastníci se dokonce v říjnu vypravili za svými kamarády do Čechova a strávili zde několik příjemných dní.

Zájem o projekt v hojné míře projeví i naše a ruské sdělovací prostředky; Český rozhlas – Radio Praha odvysílal dokonce obsáhlou třídílnou reportáž.

Letní školu uspořádala Středočeská krajská rada Česko – ruské společnosti ve spolupráci s pražským Ruským střediskem vědy a kultury. Pobyt si hradili účastníci sami. Program účelovými dotacemi podpořili hejtman Středočeského kraje ing. Bendl a město Příbram.

Věříme, že i třetí letní kurs ruštiny bude

stejně úspěšný. Uskuteční se opět v Hrachově u Orlické přehrady od 5. do 19. 7. a od 19. 7. do 2. 8. 2009. Cena pro jednoho účastníka nebude odrážet obecný růst cen, naopak bude dokonce o něco nižší než letos, konkrétně 4.300 Kč. Zahrnuje ubytování, pětkrát denně stravování, výuku, dopravu z Prahy do Hrachova a zpět a tři celodenní výlety. Vyučovat budou rodilí mluvčí. Přítomni budou opět středoškolské studenty z RF. Podrobnosti rádi sdělíme, přihlášku najdete koncem ledna 2009 na našem webu.

Škola hrou

K účinným formám jazykové výuky patří zejména ty, které podporují motivaci, povzbuzují fantazii, vyvolávají asociace a „prací“ převádějí do zábavných forem. Zkušení pedagogové všech generací potvrdí, jak efektivní úlohu při jazykové výuce sehrávají písničky, scénky, pohádky...

Jednu z takových pomůcek pro zpestření jazykové výuky vydalo příbramské nakladatelství Periskop. Jde o pohádku „Nezlob dědu Pohodlíčko“ autorky Zdeny Brožové a ilustrátorky Vítězslavy Klimtové. Půvabná knížka popisuje situace, když malou Haničku hlídá dědeček, spolu se starají o zvířátka a objevují svět. Vyšla jednak česky, jednak jako zrcadlové vydání česko-anglicky, česko-německy a česko-ruský.

Česko-ruská mutace byla brzy rozebrána a letos vyšla již podruhé. Díky nadačnímu příspěvku České nadace 2000 jsme část nákladu pořídili pro účastníky X. přehlídky dětských pěveckých a tanečních souborů a pro účastníky obou prázdninových běhů Letní školy ruského a českého jazyka.

Ukázalo se, že knížka je užitečná nejen pro naše žáky a studenty studující ruštinu, ale i pro rusky hovořící zájemce o češtinu. Její předností je možnost využití jak v řízeném, tak samostatném studiu.

Zdena Brožová: Nezlob dědu Pohodlíčko / He cepdu deđyuyky Uomuka, ilustrovala Vítězslava Klimková, do ruštiny přeložila Veronika Arutjukan; Vydavatelství Periskop Příbram, 2008, 2. česko-ruské vydání

Může diplomat během necelého půl druhého roku být velvyslancem dvou zemí ve dvou státech, aniž změní sídlo? Teoreticky jistě. Ale prakticky? Ano, i prakticky. Příkladem je Alexandr Lebedev. Ve druhé polovině roku 1991 byl posledním velvyslancem Sovětského svazu v Československu. V roce 1992 prvním a současně posledním velvyslancem Ruské federace v Československu. A od ledna

1993 pak prvním velvyslancem Ruské federace v České republice.

Významný sovětský a ruský diplomat, politik a novinář dr. Alexandr Lebedev, CSc. (*1938) nepůsobil v Praze jen na počátku 90.let, ale i v letech šedesátých. Celkem u nás prožil třináct let, a to ve zlomových okamžicích, kdy – jak se říká – se píší dějiny: v období Pražského jara i srpnové okupace, v létech „perestrojky“, „sametové revoluce“, nezdařeného pokusu o puč v Moskvě, v době rozpadu Sovětského svazu a konstituování nástupnických států.

Své myšlenkové náčrtky k těmto obdobím nyní vydal v knize „Velvyslanec vzpomíná“. Osobním vztahům, spojeným s klíčovými obdobími vztahů mezi oběma státy, které byly často dramatické a vzrušující, předesešlá hutnou historickou reflexi česko-ruských a československo-sovětských vztahů. V knize tak vzpomíná nejen na roky 1968, 1989 a následující léta devadesátá, ale píše i o roce 1948 a o Benešovi. Zajímavé jsou postřehy z Gorgačevovy pražské návštěvy, z řešení kauzy RSVK v Praze, z jednání skupiny specialistů ruské zahraniční rozvědky, vedené akademikem Jevgenijem Primakovem, s našimi představiteli i ze situace na sovětské ambasádě v srpnu 1991.

Tehdy byl velvyslancem SSSR v Československu Boris Pankin a jeho zástupcem, radou vyslancem Alexandr Lebedev. Oba tehdy veřejně a jednoznačně vystoupili proti pučistům v Moskvě. Tento čin v diplomatické praxi zcela ojedinělý oba chápal i jako osobní odpověď za své zahanbené pocity ze srpna 1968.

Lebedevovy vzpomínky rámuje předmluva současného velvyslance Ruské federace v České republice Alexeje Fedotova a doslov publicisty Jana Petránka.

Knihu „Velvyslanec vzpomíná...“ v červnu t. r. vydalo Ottovo nakladatelství. Prezentace knihy se zúčastnila řada významných českých i ruských osobností, jejím kmotrem byl i Miloš Zeman. Česká televize vysílala s A. Lebedevem obsáhlý rozhovor věnovaný nejen uvedenému knize, ale i jeho pohledu na česko-ruské vztahy.

Delegace z Ústeckého kraje ve Vladimírské oblasti

Pod záštitou a v hlavní koordinaci Česko ruské společnosti Ústeckého kraje a za součinnosti Městské rady ČRS v Rumburku navštívila česká delegace z Ústeckého kraje Vladimírskou oblast Ruské federace.

Návštěva se uskutečnila 4. až 9. února 2008 na pozvání předsedy zákonodárního shromáždění VO Alexandra Bobrova a gubernátora Vladimírské oblasti RF Nikolaje Vinograsdova.

V delegaci byli zástupci Česko ruské společnosti, prezident Labské investiční, a. s., z Ústí nad Labem Mirko Bernasem, zástupce hejtmana Ústeckého kraje ing. Petr Fiala, poslanec EP ing. Jaromír Kohlíček a představitel židovských obcí Oldřich Látal.

Ruská strana označila návštěvu z Ústeckého kraje za přelomový mezník novodobých vztahů. Význam návštěvy byl podtržen i skutečností, že v rámci návštěvy bylo svoláno mimořádné zasedání zákonodárního shromáždění Vladimírské oblasti a delegace zde byla přijata gubernátorem.

Návštěvě z Ústeckého kraje byla věnována mimořádná pozornost sdělovacích prostředků. Návštěvu zaznamenaly všechny hlavní Ruské televizní a rozhlasové stanice.

Celá tisková konference delegace byla vysílána ze sídla hospodářské komory Vladimírské oblasti na hlavní televizní stanici Rassija živě.

Delegace byla přijata následný den představiteli hlavního města Vladimírské oblasti, přestaviteli města Vladimír. Zde bylo konstatováno, že město Vladimír již navázalo konkrétní vztah s městem Ústí nad Labem, kdy představitel magistrátu města Ústí nad Labem již Vladimír navštívili a v uplynulém roce tak učinila i delegace Vladimíru.

Delegace učinila na své cestě zastávky ve městech Sundal, Vladimír a Kiržač. Představitel Labské investiční, a. s., vezl humanitární dar Gerontologickému centru „VE-TERÁN“ ve městě Kiržač v podobě tří kusů luxusních rehabilitačních trenažérů. V tomto centru se léčí veteráni války.

Ruská strana připravila náročný, bohatý a pestrý program pobytu celé delegace ve snaze představit současnost celé oblasti.

V programu nechybělo setkání s představiteli všech důležitých sfér života Vladimírské oblasti, s představiteli obchodních kruhů, bank, vedením hospodářské komory Vladimírské oblasti. Zástupci Labské investiční provedli prezentaci Ústeckého kraje a samotné společnosti a to vše v ruském jazyce. Byly nastíněny konkrétní možné projekty v oblasti hospodářské spolupráce, obchodu, turistiky apod.

Program pokračoval návštěvou Státní dumy RF v Moskvě, kde byla delegace přijata i místopředsedou Státní dumy RF p. Melnikovem. Po této návštěvě pokračovalo neformální jednání části české delegace s předsedou hospodářského výboru Státní dumy RF a dalšími poslanci.

V ostatních dnech byla delegace přijata v některých okresech Vladimírské oblasti. V Suzdalském okrese došlo k přijetí vý-

Čita 1908

znamným představitelem pravoslavné církve Vladykou Suzdalským a Vladimírským. V suzdalské střední a mateřské škole předali zástupci LI, a. s., dětem sladké dárky z České republiky.

V okrese Kiržač delegace navštívila některé nové podniky zahraničních investorů. Zástupci města Rumburk zde předali pozvání představitelům okresu k návštěvě Rumburku u příležitosti oslav 90. výročí Rumburské vzpoury. Město Rumburk má s okresem Kiržač uzavřenu konkrétní dohodu k výměně letních pobytů dětí obou měst, která se realizuje od počátku 90. let nepřetržitě.

Poslední den navštívila delegace Petušinský okres a město Petrov. Okres je rekreační oblastí, nachází se zde rozsáhlý moderní léčebný komplex. Představitelé okresu požádali o možnost spolupráce v rozvoji turistického komplexu, staveb turistického a odpočinkového charakteru. Významná se ukazuje možnost spolupráce v oblasti netra-

dičních dřevěných staveb a mnoha dalších. Ruská strana projevila zájem a poptávku k LI, a. s., ke stavbě až tří golfových hřišť v regionu.

Dá se očekávat, že dojde k brzké návštěvě představitelů Vladimírské oblasti v České republice a Ústeckém kraji.

Česko – ruská společnost Ústeckého kraje ve spolupráci s Místní radou v Rumburku zastřešovala organizačně přípravu cesty delegace Ústeckého kraje.

Lze konstatovat, že návštěva delegace byla úspěšná a znamená nový impuls pro další rozvoj obnovovaných vztahů našich regionů. Zástupce Česko – ruské společnosti Miloslav Čapík projednal s představiteli administrace Vladimírské oblasti i možnosti spolupráce s Česko – ruskou společností. Bylo dosaženo dohody, že bude připravená cesta delegace Česko – ruské společnosti Ústeckého kraje do Vladimírské oblasti.

Z příspěvku Miloslava Čapíka, Rumburk

Čeští krajané v Rusku

Devadesáté výročí vzniku Československa si připomněli i čeští krajané žijící v Ruské federaci. Český krajaný spolek „Nězabudka“ (Pomněnka) připravil výstavu „Pravlast zabajkalských Čechů“, která se uskutečnila v krajské knihovně A. S. Puškina v městě Čita (Zabajkalský kraj).

Vernisáž se uskutečnila přímo 28. října 2008. Na výstavě byla představena česká literatura, časopisy a další materiály přibližující historii a kulturu České republiky, ale i dokumentace činnosti krajaného spolku. Veškeré informace byly jak v českém jazyce, tak i v ruštině.

Výstava se setkala se zájmem veřejnosti i pracovníků knihovny. Materiály o České republice zde dlouhá léta chyběly a velice obtížně se je dařilo získávat. O to více nás těší, že informační bílá místa pomáhá iniciativně vyplňovat krajaný spolek. Blahopřejeme mu a do další činnosti přejeme hodně úspěchů a zasloužené radosti z nich.

V Ruské federaci v současné době působí dva české krajaný spolky: kromě uvedeného „České národně kulturní společnosti Něžabudka“ v Čitě je to dále „České národní kulturní sdružení Nazdar“ působící v Novorosijsku.

Podle posledních dostupných údajů (sčítání lidu z roku 2002) se k české národnosti v RF hlásí 3 000 občanů.

Spolupráce Ostrava–Volgograd

K osvědčeným činnostem naší organizace patří akce k výročí Stalingradské bitvy, které konáme pravidelně 2. února. V kulturním programu vystupují jak ruští umělci, kteří žijí a pracují v ČR, tak i hosté z Ruska, z měst Moskvy a Volgogradu. V letošním roce to byl klavírista prof. Igor Katajev, který doprovázel zpěváky Pavla Uskova a Sašu Podolkhova i děti z LŠU ze Svinova, které připravila Kateřina Garbová, učitelka hudby z Volgogradu.

Při jejich organizování úzce spolupracujeme s o. s. „Ostravský ruský dům“, Klubem přátel ČRS Ostrava, honorárním konzulem a dalšími.

Vedle tradiční účasti našich členů na pietních aktech na počest osvobození Ostravy Rudou armádou a Čs. Tankovým sborem, se uskutečnilo setkání s kulturním programem a besedou v BKK.

Další významnou akcí byl koncert, konaný v koncertním sále Janáčkovy konzervatoře Ostrava. Uskutečnil se dne 1. listopadu. Představili se na něm – moskevský zpěvák a skladatel Simon Osiašvili, zpěvačka ruských romansů Natela Imědašvili z Volgogradu a řada našich umělců, např. zasloužilá umělkyně Štěpánka Ranošová, Nikolaj Marčenko, Igor Katajev, Alexandr Podolkhov, baletní umělci z Ruska Jekatěrina a Alexej Kovalevští. Dále mladá talentovaná zpěvačka Andrea Škarbová, vítězky Puškinova památníku Eva Gospošová a Anna Krajzlová i znamenitá pěvkyně Tatjana Janošová. Slo-

vem celý koncert provázel herec Pavel Handl.

Vedle těchto akcí jsme zabezpečili program pro dvě skupiny aktivistů z Volgogradu, které pravidelně přijíždějí do Ostravy na základě Dohody o spolupráci s Volgogradskou asociací mezinárodní spolupráce.

Úspěšný byl zájezd do Smolenska, Volgogradu, Astracháně, Moskvy a Minsku. Čtvrtinu zájezdu, v němž bylo 46 účastníků z celé ČR, tvořili mladí cestovatelé – studenti a vítězové Puškinova památníku, kteří svým vystoupením obohatili program společně organizovaných koncertů. Zúčastnili se také zahájení školního roku na gymnáziu, kde je ředitelkou prezidentka Volgogradské asociace mezinárodní spolupráce, paní Marina Železnáková.

Na oslavách 90. výročí vzniku Československa byly v Ostravě přítomny také delegace z partnerských měst, Volgogradu, Donecka a z Kazachstánu. Při této příležitosti se uskutečnily setkání s volgogradskou delegací, jejíž vedoucí, ing. Alexej Šejkin, starosta Vorošilovského obvodu ve Volgogradě je zároveň předsedou Rusko – české společnosti.

Mezi dalšími akcemi nelze opomenout oslavy 30. výročí letu Vladimíra Remka do kosmu, s pozváním na Velvyslanectví Ruské federace v Praze v dubnu t. r. i zářijové oslavy jeho životního jubilea.

*Z dopisu dr. K. Šestáka,
předsedy MěKR Ostrava*

Náš nejlepší šachista

Jméno Salo Flohra je pravděpodobně známo jen málokomu. Zato pro ctitele a vyznače hry královské se stalo symbolem.

Salo (Salomon) Flor je jednou z legend světového šachu. Před II. světovou válkou patřil k absolutní světové špičce a nejpozoruhodnějších výsledků dosáhl pod československou vlajkou.

Narodil se roku 1908 v městečku Goroděnka na dnešní Ukrajině. Po I. světové válce, kdy tragicky přišel o oba rodiče, nalezl s bratrem druhý domov v Československu; nejprve v Lipníku nad Bečvou, poté v Praze.

Zde se začal zajímat o šachy a věnoval se jejich studiu. Nikdy neměl trenéry, všechno dosáhl vlastní pilí a ojedinělým talentem. Vyhrál řadu turnajů, stal se držitelem mnoha mezinárodních ocenění.

V roce 1937 kongres FIDE jmenoval S. Flohra kandidátem zápasu o titul mistra světa. Počátkem roku 1938 přijel do Prahy tehdejší mistr světa v šachu Alexandr Alje-

chin, aby se Salo Flohrem podepsal dohodu o tomto zápasu. Měl se uskutečnit následující rok v Praze. Mnichov, okupace a druhá světová válka měření sil šachových génů však zabránily.

Oprávněné obavy z nacistických represí přiměly S. Flohra opustit Československo a emigrovat do Sovětského svazu, kde byl velmi oblíben a který pak reprezentoval až do konce své kariéry. Zemřel v roce 1983 v Moskvě.

Sté výročí narození mezinárodního velmistra Salo Flohra si naše šachistická obec připomněla řadou turnajů a společenských akcí. Šachové sdružení Sokrates 2001 a ŠK Smíchov uspořádaly 9. prosince 2008 slavnostní večer. Mezi jeho čestnými hosty byli i představitelé Česko – ruské společnosti, s níž řada šachových klubů spolupracuje.

Na večeru byly předány „Ceny Salo Flohra za zásluhy o rozvoj šachu“. Jedním z oceněných byl i organizátor šachových turnajů

Honorární konzulát Ruské federace v Ostravě

První honorární konzulát Ruské federace v České republice zahájil činnost 30. dubna 2008 v Ostravě, symbolicky v den 63. výročí osvobození tohoto města od fašistické okupace Rudou armádou.

Konzulárním okruhem honorárního konzula je Moravskoslezský kraj. Jeho úkolem je především ochrana práv a zájmů Ruské federace a jejích občanů a právnických osob, ale také rozvoj vztahů mezi oběma zeměmi, rozšiřování ekonomických, obchodních, vědeckých a kulturních vztahů. Honorární konzul v Ostravě je podřízen ministerstvu zahraničních věcí RF a plní svou funkci pod vedením generálního konzulátu RF v Brně. Hlavní náplní práce honorárního konzula bude rozvoj ekonomických vztahů mezi oběma zeměmi, zejména v podmínkách Moravskoslezského kraje a statutárního města Ostrava.

Součástí náplně práce honorárního konzulátu však není vízová agenda; víza do Ruské federace je třeba nadále vyřizovat na generálním konzulátu v Brně nebo na velvyslanectví v Praze.

Honorárním konzulem byl jmenován ing. Aleš Zedník (v letech 2002–2006 primátor města Ostravy). Pověřovací listiny převzal z rukou velvyslance Ruské federace v České republice A. Fedotova. Stalo se tak protokolární a slavnostní formou za účasti vládních činitelů Ruské federace a České republiky, diplomatického sboru, senátorů, poslanců, politické reprezentace Moravskoslezského kraje a Ostravy, jakož i představitelů průmyslové, akademické a kulturní sféry a veteránů Velké vlastenecké války.

Při představení honorárního konzula velvyslanec RF v ČR A. Fedotov řekl, že A. Zedník jako primátor Ostravy přinesl nemalý vklad pro rozvoj obchodně ekonomických, vědeckotechnických, kulturních a humanitárních styků mezi ČR a RF, mnohaletých partnerských vztahů mezi Ostravou a Volgogradem.

KONTAKTY:

Honorární konzulát Ruské federace
Sokolská 21, 702 00 Ostrava
telefon: 596 112 261. fax: 596 112 262
e-mail: info@honorarnikonzulat-RF.cz
<http://www.honorarnikonzulat-rf.cz/>

mládeže Miroslav Maršálek, který mj. stál u zrodu a dodnes je duší turnaje „O jineckého pěšce“, pořádaného každoročně ve spolupráci s naší příbramskou organizací.

Ocenění se dostalo i Česko – ruské společnosti; na slavnostním večeru jsme převzali Čestné uznání za podporu šachové hry v ČR.